

סיפור של מקום אל מול הר סיני

שלוש דעות מרכזיות הן: **השיטה הדרומית**. באזור ההר הגבוה של סיני שיטה זו נאמנת למסורת של ג'בל מוסא (הר משה) או באחד ההרים הסמוכים לו. **השיטה הצפונית** באזור ג'בל הילאל בחלקו הצפוני של חצי האי סיני. **אפשרות שלישית** מזהה את הר סיני עם ג'בל סין בישר במערב חצי האי.

האם בכלל ישנה חשיבות למצוא את הר סיני? "הר האלוהים הר בשן... ר' נתן אומר בשעה שרצה הקב"ה ליתן תורה לישראל אמר הקב"ה כבר נפסלתם לפני בגבהות שיש בכך אין רצוני אלא בסיני שהוא שפל מכולם" (מדרש תהילים ס"ח).

ההרים שצוינו לעיל אינם מזההים עם מקום שפל אלא דווקא עם הרים נישאים ובולטים מאד על פני סביבתם. הצעה מעניינת אחרונה היא הצעתו של פרופ' עמנואל ענתי המזהה את הר סיני עם הר כרכום במערב הנגב. הר כרכום 842 מ' מעל פני הים בסמוך לגבול בין ישראל מצרים. שמו הערבי של ההר מעניין – ג'בל עידיד שפירושו 'הר החוגגים' והבדואים בעבר היו מציינים את המקום כהר מקודש שאליו עולים לרגל בזמנים שונים.

סביב ההר אותרו הרבה אתריישוב קטנטנים, ליתר־דיוק, אתרי־חנייה ושהייה, אתרי־ביקור לתקופה קצרה. כל האתרים מרוכזים בסביבות ההר, למרגלותיו. על ההר כולו, אין ולו אתר יישוב אחד. על ההר מרובים אתרים המוגדרים ע"י החופר כ"אתרי־פולחן". אתרים אלו כוללים מתחמים מקודשים,

יאמר ה' אל־משה עֲלֵה אֵלַי הָהָרָה וְהִי־שָׁם וְאֶתְנֶנָּה לְךָ אֶת־לַחַת הָאֶבֶן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם" (שמות כד, יב)

בפרשת השבוע קוראים אנו את המשכו של המעמד הגדול בו נגלה ריבונו של עולם לעמו ישראל לתת להם תורה ומצוות. משה עולה ההרה לארבעים יום למפגש עצום ואדיר. "וַיֵּרָאָה כְּבוֹד ה' כְּאֵשׁ אֹכֶלֶת בְּרָאשׁ הָהָר לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל" (שם יז). היכן הוא אותו הר מופלא אשר בו נכרתה ברית בין עם ישראל לרבש"ע? היכן הוא המקום שהוגבלנו בעלייה אליו ולגעת בקצהו?

כנראה שההר היה מוכר במשך הדורות ולכן אנו קוראים על אליהו שמצווה ללכת "עַד הָר הָאֱלִילִים הָרִב" (מלכים א' י"ט, ח') שם הוא לומד כי לא באש ה' ולא ברעש ה' אלא אחריהם מגיעה הרוח המדברית העדינה בקול דממה דקה ומלמדת אותו ש"לא כְּחֵיל וְלֹא כְכֹחַ כִּי אֶסְבְּרוּחִי, אָמַר ה' צְבָאוֹת" (זכריה ד', ו').

מרבובת הן הדעות היכן יש לחפש את מיקומו של ההר וכמובן הן קשורות לתוואי ההליכה המשוער של בני ישראל ממצרים. בכלליות מוסכם על כל הדעות כי ארץ גושן ממנה יצאו בני ישראל נמצאת בחלקה הצפון מערבי של מצרים. כמו כן הר חורב לא רחוק מדי מקדש ברנע כלשונו של הפסוק "אֶחָד עֶשְׂרֵי יוֹם מִחֶרֶב (=הר סיני) עַד קֶדֶשׁ בְּרִנְעַ" (דברים א', ב'). והנתון השלישי הוא שבמסלול המשוער צריך להימצא ים שבו יתרחש נס יציאת מצרים.

ברחשית ההתיישבות

חומש

מסירות נפש בצפון השומרון

מזרח לחומש ישנו כפר ערבי קטן בשם אליפונדקומיה – שיבוש המילה הרומית "פנטקומיה" שפירושה "חמשת הכפרים". זה היה בתקופה הרומית־ביזאנטית, כאשר כל כפר היה צריך להיות מסונף ליישוב גדול ממנו. חמישה כפרים באזור זה סירבו להיות תחת שלטון עיר המחוז הגדולה סבסטיה, והכריזו על "עצמאות" – הקמת מועצה מקומית משותפת. כך נוסדה "פנטקומיה". (פנטו פירושו חמש, קומיה פירושו כפר. גם במערב הר חברון היתה תופעה דומה. שם התאחדו שלושה כפרים וקראו לעצמם בשם "שלושת הכפרים" "טריקומיאס" ברומית, או כפי שהוא נקרא כיום בערבית "תרקומיה"). כשהוקם המאחז הצבאי במקום הוא נקרא על שם חמשת הכפרים המאוגדים בכפר אחד – חומש.

זה היה שם המקום גם כשאזור 3 שנים אחר־כך, החודש לפני 28 שנה, בח' בשבט תשמ"א, 13 בינואר 1981. הדבר נעשה בטקס פנימי, וללא פרסום. הסיבה:

השבוע לפני 31 שנים, בכ"ד בשבט תשל"ח, 1 בפברואר 1978, הוקם בצפון השומרון מאחז צבאי, על פי החלטת מערכת הביטחון. בניגוד לנקודות אחרות בתולדות ההתיישבות היהודית בארץ, הוקם המאחז במחנה צבאי קיים, וטקס העלייה לקרקע נעשה בטקס צבאי פנימי וללא כל פרסום. הסיבה היתה הרגישות הפוליטית באותה תקופה לגבי ההתנחלויות. המו"מ בין ישראל ומצרים אחרי ביקור סאדאת היה בחיתולין, ולפי הדלפות מהבית הלבן ל"ניו־יורק טיימס" התחייב שר החוץ של ישראל משה דיין ז"ל, בביקורו בארצות הברית, כי במשך שנה לא תוקמנה התנחלויות אזרחיות וכי כל התנחלות חדשה תוקם במסגרת צבאית. המאחז החדש, חומש, נכלל גם הוא באותם "יישובים במחנות צבא". השם חומש שימר בעצם שם רומאי עתיק, מימי תקופת המשנה. מצפון

החברה להגנת הטבע

בית ספר שדה עמדה

אלישע מלאכי

לילה עד הר האלקים חרב. ויבא־שם אֶל־
המַעֲרָה... וַיֹּאמֶר, צֵא וְעַמְדָה בְּהָר לִפְנֵי ה',
וְהָיָה ה' עִבְר... (מלכים א' י"ט, ח"י"א).

סביב ההר התגלו ציורי־סלע רבים,
חרותות־סלע, עד היום למעלה מ־40,000
במספר! רובם הגדול חקיקות שונות,
מרדפי־ציד, דמויות בעלי־חיים וכיו"ב.
כמה מהן מעניינות בהקשר לענייננו:
"**עשר הדברות**" - חרות של עשר
משבצות, שתי העליונות קשתיות.
"**המטה והנחש**" - חרות של מטה ולידן
נחש. "**נחש שרף ועקרב**" - חרות של
נחשים, עקרים ודמות גדולה משונה,
אולי שרף. "**אדם בתפילה**" - חרות
רבות של אדם נושא ידיו כלפי מעלה,
אולי מתפלל.

"תניא, ר' יוסי אומר: לא המקום מכבד
את האדם אלא האדם מכבד את המקום, שכן
מצינו בהר־סיני שכל זמן שהייתה שכינה
שרויה עליו אמרה תורה 'גם הצאן והבקר
אל ירעו אל מול ההר ההוא' וכשנסתלקה
שכינה ממנו אמרה תורה 'במשוך היובל המה
יעלו בהר' (בבלי תענית כ"ב). להר־סיני אין
קדושה עצמית, אין לו כל קדושה מצד
עצמו. קדושתו היא חד פעמית - בשעת
המעמד בלבד! לאחר מכן חוזר הר־סיני
להיות הר ככל ההרים. ●

הדברים נכתבים לעילוי נשמת סבא משה
ליכטנשטיין ז"ל שהלך השבוע לעולמו בן 78.
אוד מוצל מאש מהגולה הדוויה שזכה לראות
בנים נכדים ונינים בארץ הקודש.
סייע בכתיבת המאמר: ז'אבו ארליך

במות (לעיתים משטחים בנויים מאבן
שדה מקומית, בלתי־מעובדת, ובוודאי
בלתי מעובדת בברזל). בחלק מן הבמות
התגלו שרידי שריפה, ייתכן של קרבות
או שיירי־קודש.

בתאריך 20.12.1982, ירד ענתי מן
ההר, והבחין באתר מוכר במספר
אבנים עומדות, ניצבות־מצבות. בסמוך
היו משטח אבנים, מעין "במה", וחצר
קטנה. ספירת־המצבות הגיעה לכדי
שתיים־עשרה. ההקשר לפסוק המקראי
היה מתבקש: "וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת כָּל־דִּבְרֵי
ה' וַיִּשְׁכֶם בְּבֹקֶר וַיָּבֶן מִזְבֵּחַ תַּחַת הָהָר וּשְׁתֵּים
עָשָׂר מִצֵּבָה לְשָׁנִים עֶשֶׂר שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל"
(שמות כ"ד). האומנם זהו האתר?

אף־על־פי שאין כאן הוכחה ניצחת, הרי
שמאותו הרגע החלו יותר ויותר פרטים
להתחבר למכלול הסיפורים שבתורה,
אודות הר־סיני: סמוך לראש ההר, בגובה
של למעלה מ־840 מ' מעל פני הים, קיימת
בהר מערה קטנטנה. אפשר לכוון אותה
"נקרה". והרי הכתוב אומר: "וַיֹּאמֶר ה'
הִנֵּה מָקוֹם אֲתִי וְנִצַּבְתָּ עַל־הַצּוּר. וְהָיָה בְּעֵבֶר
כְּבִדִּי וְשִׁמְתִּיהָ בְּנִקְרַת הַצּוּר וְשִׁכְתִּי כְּפִי עָלֶיהָ
עַד־עֲבָרִי" (שמות ל"ג, א"כ"ב). ויש מקום
לצרף לכך גם את מעמד אליהו באותה
המערה: "וַיֵּקָם (אליהו) וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתֶּה וַיֵּלֶךְ
בְּכַח הָאֲכִילָה הֵהיא אֲרֻבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים

החילוני מ־54 משפחות ל־24 בלבד.
האיש שנרתם לשנות את המצב
הזה מהקצה אל הקצה היה בחור צעיר
- שולי הר־מלך. שולי יזם והקים את
הישיבה החדשה בחומש. בחומש נולד
גם בנם של שולי ולימור, אהוביה יאיר.
בחודש תמוז תשס"ג מנה הגרעין הדתי
בחומש ארבע משפחות.

השמחה הזו ארכה חודש אחד בלבד.
בבוקרו של יום שישי, ראש חודש אלול
תשס"ג, 29 באוגוסט 2003, נרצח
שולי בירי מהמארב צפונית לכוכב
השחר. לימור, שהייתה בחודש השביעי
להריונה, נפצעה והועברה לבית
החולים הדסה עין־כרם בירושלים,
שם ילדה כעבור שעות אחדות את
בתם, שרה. הישיבה בחומש, ששולי
היה יוזמה ומקימה, נקראה על שמו -
"ישיבת הר שלום".

אבל בקיץ תשס"ה הקיץ הקץ גם
על חומש, עם יישובי גוש־קטיף ועם
עוד 3 יישובים בצפון השומרון. ביח'
באב תשס"ה, 23 באוגוסט 2005,
גורשו תושבי חומש מבתיהם. למרות
זאת, הרצון לשוב לחומש לא פסק
לרגע, וקבוצות ויחידים נוהגים לפקוד
את המקום שוב ושוב. ●

מתוך ספרו של חגי הוברמן "כנגד כל הסיכויים"
תולדות מפעל ההתיישבות ביו"ש, הוצאת ספריית נצרים

המצב העדין ביחסים עם מצרים אשר
רק שנתיים לפניכן חתמה על הסכם
שלום עם מדינת ישראל, והתפטרות
עזר ויצמן מתפקיד שר הביטחון מספר
חודשים לפניכן. את מקומו עד לבחירות
לכנסת מילא אז ראש־הממשלה מנחם
בגין. לאזרוח חומש לא היה שום ביטוי
בעיתונות בישראל.

חומש נותרה יישוב מבודד. בג' חשוון,
23 באוקטובר 1998, נחתם באחוזת וויי־
פלנטיישן בארה"ב הסכם שקבע מסירת
13% משטח יו"ש לשליטה פלשתינית
(12% כשטח B ואחוז אחד כשטח A
ועוד 14.2% משטח B לשטח A). עיקר
הנסיגה היתה במרחב שמדרום לג'נין,
ולכן בתקשורת היא הוצגה כ"נסיגה
מאזור ג'נין". ביישובי צפון השומרון
רבתי הדאגה לעתידם, וראש הממשלה
בנימין נתניהו נחפז להגיע ולהרגיעם. "מי
ששוקל לעזוב את הבית שלו, אני מציע לו
שיחשוב שנית, כי חומש ושאר היישובים
יישארו תמיד במדינת ישראל" הכריז
נתניהו בסיום שערך בצפון השומרון בג'
כסלו תשנ"ט, 22 בנובמבר 1998.

בקיץ תשס"א, 2001, במלחמת אוסלו,
נרצחו שלושה תושבים מחומש בזה
אחר זה. בוריס קרובר בתאונת דרכים
מבוימת, דני יהודה ואליה קרביץ בפגיעות
ירי. הפגיעות גרמו לעזיבה של תושבים
רבים. בתוך פחות משנה הצטמק היישוב

”
**תמיד צריכים אנו לשאוף לבוא
 לידי המצב הבריא הזה אשר שלשת הכוחות
 הללו יחד יהיו שולטים בנו בכל מלואם וטובם,
 במצב הרמוני מתוקן שאין בו לא חסר ולא יתר,
 כי הקודש, האומה והאדם יתדבקו יחד
 באהבה אצילית ומעשית...”**

(אורות, עמ' ע-עב)

מועצת יש"ע מברכת את חברי הכנסת המתגוררים ביהודה ושומרון שנבחרו לכהן בכנסת ה-18

יולי אדלשטיין	הליכוד	- נווה דניאל
אריה אלדד	האיחוד הלאומי	- כפר אדומים
אורי אריאל	האיחוד הלאומי	- כפר אדומים
מיכאל בן ארי	האיחוד הלאומי	- קרני שומרון
יעקב כץ (כצ"ה)	האיחוד הלאומי	- בית אל
אביגדור ליברמן	ישראל ביתנו	- נוקדים
אלכס מילר	ישראל ביתנו	- אריאל
פאינה קירשנבאום	ישראל ביתנו	- נילי
דודו רותם	ישראל ביתנו	- אפרת
עתיאל שנלר	קדימה	- מעלה מכמש

אנו מאחלים להם
הצלחה בתפקידם בהנהגת מדינת ישראל,
 ובתרומתם לביסוסו והרחבתו של מפעל ההתיישבות.

בית מועצת יש"ע

מועצת יש"ע

מועצת היישובים היהודיים
 ביהודה ושומרון וחבל עזה

	
צאתו:	כניסת השבת:
18:07	16:55
18:09	17:09
18:08	17:00
18:08	17:10
18:06	16:59
18:10	17:12
	י-ם
	ת"א
	חיפה
	חברון
	שכנ
	ב"ש

גליון 135 | שבט תשס"ט | 41 שנים לשחרור ירושלים יש"ע והגולן
במה תורנית חידאולוגית ומעשית כחיוזק אחיזתנו בחצר

ישע שכלנו

ראש מועצת אפרת עודד רביי ורבי היישוב הרב שלמה יסקלין נוטעים בגבעת העיטם לרגל הכרזתה כאדמת מדינה

צל הכרשה משכס"ם

הרב יאיר גזבר ר"מ בשיבת מרכז הרב

בְּקֶרְבֵי אֶקֶדֶשׁ

ואביהוא אומר משה רבנו "הוא אֶשֶׁר דָּפַר ה' לְאֹמֶר בְּקֶרְבֵי אֶקֶדֶשׁ" (ויקרא י', ג') וכתב רש"י בתהלים ס"ח "נִזְדָּא אֱלֹקִים מִמִּקְדָּשֵׁיךָ" (פס' ל"ו) - ...ומדרש אגדה אל תקרי ממקדשיך אלא ממקדשיך, שכשהקב"ה עושה דין בצדיקים מת"רא ומתעלה ומתקלס, וכן הוא אומר בקרובי אקדש (ויקרא י') ונקדש בכבודי (שמות כ"ט) במיתת שני בני אהרן".

מעניין שקידוש השם הגדול במיתתם של קרובי ה' הוא דווקא באותו יום שמופיעה תורת חיים לעולם, אם בגלוי ואם בנסתר ביום חנוכת המשכן. אפשר שדווקא מיתתם של בני אהרן בקדוש השם ביום זה

המשך בעמ' 7

בסיום פרשתנו חוזרת התורה (לפי רש"י) לספר על הימים שקדמו למתן תורה ונאמר שם כך: "וְאֵל אֲצִילִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לֹא שָׁלַח יְדֹו" (שמות כד, יא) וגו', ומבאר המדרש שנתחייבו נדב ואביהוא והזקנים מיתה אלא שלא רצה הקב"ה לערבב שמחת התורה והמתין לנדב ואביהוא עד יום חנוכת המשכן. מעניין שאף במשכן ישנה בחינה של מתן תורה וכדברי הרמב"ן בשמות פרק כ"ה "וסוד המשכן הוא, שיהיה הכבוד אשר שכן על הר סיני שוכן עליו בנסתר". כלומר, הקב"ה ממתין לנדב ואביהוא מומן מתן תורה בגלוי לזמן חנוכת מתן תורה בסתר. על מיתתם של נדב

לכל המזמין באדר
800 ₪
הנחה!

כל הגוונים...
להקת

חיים סיטון
052-8693543
www.meshivim.com

חדשות יש"ע

הרב הראשי לישראל ביקר בשומרון

הרב הראשי לישראל הרב יונה מצגר הגיע השבוע לסיור בשומרון כאורח מועצת יש"ע והמועצה האזורית שומרון.

הרב מצגר פתח את ביקורו במשרדי המועצה האזורית בברקן, בפגישה עם מנכ"ל מועצת יש"ע פנחס ולרשטיין ועם ראש המועצה האזורית שומרון גרשון מסיקה. לאחר מכן המשיכה ממליית הרב הראשי יחד

עם יו"ר מועצת יש"ע דני דיין ליישוב ברוכין, שם עמד הרב מצגר מקרוב על האתגרים העומדים בפני היישוב הנמצא בהקפאת בנייה. הרב המשיך למרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון וקיבל סקירה מיגאל כהן-אורגד, שר האוצר לשעבר ויו"ר הוועד הפועל של המרכז האקדמי. לאחר ביקור וטעימות יין ביקב 'טורא' של ארז בן סעדון ברחלים, העביר הרב מצגר שיחה בפני בנות אולפנת צביה ברבבה, והגיע גם למדרשת שיל"ת

"זוכרים וממשיכים" במרכז הרב

קריית משה שבסיומה תקבל כל משפחה לידה את ספר התורה שנכתב לעילוי נשמת בנה שנרצח על קידוש ה'.

כתיבת האותיות תחל בשעה 15:30 בספריית הישיבה, באולם הסמוך ובאולם בישיבה לצעירים.

ב־17:30 תצא התהלוכה מספריית הישיבה, ולאחר מכן, בשעה 19:00 יתקיים בהיכל הישיבה סיום ש"ס עולמי בהשתתפות אדמו"רים, גדולי ישראל ותלמידי החכמים שבדור, אשר יועבר בשידור חי למוסדות

בחו"ל שייטלו חלק בסיום.

פרטים נוספים באתר:

● www.mercazharav.com

ישיבת מרכז הרב בשיתוף עם ארגון "בלב אחד" - ארה"ב מזמינה את כל בית ישראל לעצרת לציון שנה לרציחתם של שמונת התלמידים הקדושים הי"ד.

במלאות שנה לטבח בישיבת מרכז הרב בו נרצחו שמונה מתלמידי הישיבה ולימוד התורה על שפתותיהם, תיערך בראש חודש אדר, יום שלישי הקרוב, ל' שבט תשס"ט, (24 לפברואר 2009), החל מהשעה אחת בצהריים, עצרת המונים סביב משכן הישיבה ברחוב הרב צבי יהודה 12 בירושלים, שבמסגרתה יתקיימו טקס סיום כתיבת שמונה ספרי תורה, ותהלוכה ברוב עם והדר בשכונת

חגיגות בגבעת העיטם באפרת

רכים בשירה ובריקודים. בטקס שהתקיים במקום הזכיר הרב ריסקין לציבור שאפרת היתה אמורה להיבנות תחילה בגבעת עיטם ובהמשך - דרומה. מכיוון שגבעת עיטם הכי קרובה לירושלים ולכן הניחו שהיא הכי פחות בעייתית לבנייה, החליטו פרנסי ורבני הישוב להתחיל את היישוב אפרת דווקא בגבעותיה הדרומיות ולאכלס אותן קודם. "מי העלה אז על דעתו שאיזה גורם ממשלתי היה מנסה לקחת מאתנו את גבעת עיטם ושניאלץ להיאבק עבורה?" שאל הרב. "אבל ב"ה, עכשיו שהגבעה הוכרזה כאדמות מדינה, אפשר להתחיל לבנות עליה" אמר הרב והוסיף שעוד לפני הקיץ הוא רוצה לבנות את ביתו על גבעת העיטם. ראש מועצת אפרת עודד רביבי אמר שהטקס בעיטם מסיים שבוע נטיעות של אלפי עצים באזור אפרת במסגרת הפיכת אפרת לעיר ירוקה. הוא גם הצטרף לדבריו של הרב ריסקין ואמר שגם הוא ישמח לבנות את ביתו בעיטם. רביבי ציין את כל ראשי המועצה הקודמים שנאבקו למען גבעת עיטם - משה מושקוביץ, ינון אחימן, איתן גולן ז"ל, אלי מזרחי - ואמר כי היום, ב"ה, אפשר להתחיל לתכנן שכונה של 2500 יחידות דיור. ●

ביום שישי האחרון הגיעו למעלה מ-150 איש לגבעת העיטם שבאפרת לנטיעות לרגל ט"ו בשבט, ובעיקר לחגיגת סיום הליך הכרזת גבעת העיטם כאדמות מדינה - דבר שיאפשר, בעז"ה, פיתוח ובנייה במקום. הגבעה לבשה חג עם דגלי ישראל המתנופפים בגאווה ברוח הנעימה. השמש האירה פנים והמוזיקה הרקידה את הלבבות.

רבה של אפרת הרב שלמה ריסקין, ראש המועצה המקומית אפרת עודד רביבי יחד עם חברי המועצה, תושבי אפרת ונציגים מוועדי הפעולה של אפרת, גוש עציון, קריית ארבע-חברון צעדו עד לגבעה, שם נטעו שתילים

הרב הראשי הביע התפעלות גדולה מתנופת ההתיישבות וציין כי מתקפת טילי החמאס על יישובי הדרום מוכיחה את צדקת דרכם וראייתם ארוכת הטווח של המתיישבים. "עתה כל תושבי המדינה יודעים היטב כי הם חבים לכם חובה גדולה על עמידתכם האיתנה בחזית, ומסירותכם למען הארץ" - סיכם הרב מצגר. ●

באלוני שילה הסמוכה לקרני שומרון, שם העביר הרב שיעור לבנות המדרשה ונפגש עם רבה של קרני שומרון הרב יצחק הלוי, עם ראש המועצה הדתית במקום דוד כהן, ועם ראש המדרשה הרב שי גרין.

ראשי ההתיישבות דנו עם הרב מצגר על אפשרות של שיתוף פעולה בין הרבנות הראשית לבין מפעל ההתיישבות ביש"ע.

הסימפוניה במשפחה...

לאור ההצלחה, בתי אמנה ממשיכה בבניה בשומרון ומזמינה אתכם לסימפוניה של איכות חיים!

החלה מכירת שלב ד'

רבבה

היישוב: דתי תורני
הקהילה: 165 משפחות
הבית: חד משפחתי
109 מ"ר בנוי + 63 מ"ר מעטפת

המחיר: 845,000 ₪

החלה מכירת שלב ג'

קרית נטפים

היישוב: דתי קהילתי
הקהילה: 120 משפחות
הבית: חד משפחתי
112 מ"ר בנוי + 75 מ"ר מעטפת

המחיר: 805,000 ₪

נותר בתים אחרונים

יקיר

היישוב: דתי קהילתי
הקהילה: 230 משפחות
הבית: חד משפחתי
109 מ"ר בנוי + 102 מ"ר מעטפת

המחיר: 773,000 ₪

לפרטים: 052-6705688 שולי

מעלה שומרון

היישוב: קהילתי מעורב
הקהילה: 200 משפחות
הבית: חד משפחתי 114 מ"ר 4 חדרים

המחיר: 664,000 ₪

איזק נדל"ן שיווק ונכסים

איזק נדל"ן, שיווק, נכסים
רח' חובבי ציון 36, פ"ת,
טל': 03-9303494, 050-5326929

**לשירותכם
משרד מכירות
בפתח תקווה**

מרכז מידע אמנה: 1-800-260-240 ■ www.amana.co.il

אין ספק, אחדות היא חשובה.
"ויהיו שם ישראל" – כאיש אחד
בלב אחד. אך זאת כאשר האחדות
במסגרת פועלים באמת ובתמים,
ביחד למען כל חלקי העם. לרווחתו,
לקידום ולפיתרון הנושאים
הבוערים של הפרק: המצב
הביטחוני, הכלכלה, האבטלה,
מצב החינוך ועוד. אבל לא כאשר
האחדות הזו מביאה להמשך
התעמרות במתיישבים, להמשך
החנק וההקפאה על ההתיישבות,
ולעקירת יישובים ונקודות
היאחזות. כל ממשלת אחדות אם
תוקם צריכה להיות מושתתת קודם כל
על רצונו האמיתי של העם, ועל חלקן
של המפלגות התומכות בארץ ישראל
ובהתיישבות בה.

העם אמר את דברו

לשם כך יש צורך בעמדה אחידה
בקרב המחנה הלאומי. גם מפלגות
שלבסוף רצו לבחירות בשני ראשים,
צריכות לאחד כיום כוחות ולהתאחד
מחדש. גם אם יש ניואנסים וחילוקי
דעות על ההשקפה או על הדרך,
בסופו של דבר לכולם אותה המטרה –
חיזוק מחנה אוהבי ארץ ישראל, סיוע
למגורשי גוש קטיף, חיזוק מוסדות
החינוך, חיזוק ההתיישבות, וחיזוק
מפעלי החסד הרבים, ארגוני הפצת
תורה, והטמעת והקניית ערכים בציבור
הישראלי.

**כעת, לאחר הבחירות, כאשר
ניצבת לה תקופה חדשה, של
אתגרים ושל עשייה, זה הזמן לשלב
כוחות וללכת יד ביד להתמודד
עם המטרות ולהשיג את היעדים
שאותם אנו מציבים לעצמנו.**
ומילה נוספת בשולי הדברים,
בשבועות האחרונים דיברנו במדור זה
על הצורך בלקחת את גורלנו בידינו,
בקביעת השלטון הבא של מדינת
ישראל, ולשם כך להביא לאחוזי
הצבעה גבוהים ככל האפשר ביישובי
יש"ע. במקביל התנהל גם קמפיין
חוצות שקרא לכל תושב בהתיישבות
להצביע ולפעול בקרב המעגלים
הקרובים אליו – משפחה וחברים,
על מנת שגם הם יממשו את זכותם
הדמוקרטית. "לא הצבעת – הצבעת
לשמאל" – קבעו השלטים. לשמחתנו
הפעילות נשאה פרי. קשה אולי
לשקלל בוודאות כמה מנדטים נוספו
למחנה הלאומי בעקבות ההצבעה
ביש"ע, אבל ניתן להצביע על גידול
משמעותי באחוזי ההצבעה ביהודה
ושומרון, ביישובי רמת הגולן ובקרב
המגורשים. בבחירות 2006 עמד
אחוז ההצבעה במקומות אלו על
68% ואילו בבחירות האחרונות
טיפס אחוז ההצבעה ל 74% מקרב
בעלי זכות הבחירה. לשם השוואה
אחוז ההצבעה הארצי עמד בבחירות
2009 על 63% בלבד.

ההשתתפות הגדולה של מתיישבי
יש"ע בהליך הדמוקרטי תרמו לא מעט
לחיזוק המחנה הלאומי הנאמן למפעל
ההתיישבות ולניצחוננו בבחירות
האחרונות ברוב משמעותי. ●

**תוצאות הבחירות קובעות בצורה
חד משמעית: עם ישראל שבע מדור
הנסיגות, ובחר בדרך אחרת. דרך
של שיבה לערכים, דרך של ביטחון,
דרך של ביסוס מפעל ההתיישבות
ביש"ע, במקום יוזמות מדיניות
מופקרות ו"תהליכי שלום" שהביאו
רק להתגברות והרחבת מעגל
הדמים. המפלגות הלאומיות זכו
לרוב מובהק, בעוד מפלגות השמאל
הישראלי המסורתי – העבודה ומרצ
כמעט ונמחקו כליל. דמוקרטיה היא
שלטון העם. העם אמר את דברו.**

הבחירות האחרונות מלמדות על שינוי
מגמה שהחל כבר לפני זמן רב. העם זז
ימינה. המפלגות הלאומיות זכו לרוב
מובהק, בעוד מפלגות השמאל הישראלי
המסורתי – העבודה ומרצ כמעט ונמחקו
כליל. הגידול המרשים בכוחו של המחנה
הלאומי שומט את הקרקע גם מפני מי
שסבור כי בהתמודדות האישית בין ציפי
לבני לבין בנימין נתניהו קדימה גברה
במנדט אחד על פני הליכוד.

**אסור על מי שירכיב את הממשלה
הבאה להתעלם מרצון הבוחר. העם
מאס במדיניות שהונהגה עד כה, של
הנסיגות, של הקפאת ההתיישבות,
של ההתפרקות מרצון מהנכסים
האסטרטגיים והחשובים ביותר של
מדינת ישראל. העם בחר בדרך שונה.**

החליף דיסקט. רצון הבוחר הוא שינוי.
במקום הנהגה שמקדמת יוזמות
שלום הזויות, העם בחר בהנהגה
אחרת שתדע לשמור על האינטרסים
הישראליים, במקום ממשל עוין
להתיישבות, העם בחר בממשל שיסייע
לצמיחת ההתיישבות, שיפתח את האזור
ויביא לפריחתו, לשגשוגו ולהפוך אותו
לחלק בלתי נפרד ממדינת ישראל. במקום
שלטון שמונע תקציבים ממוסדות החינוך
הדתיים-לאומיים, מקצץ בבנות השירות,
ונאבק בכל יוזמה ציונית חינוכית, העם
בחר בשלטון שיחזיר את ערכי הציונות
למערכת החינוך.

הפרשנים הפוליטיים בונים ומפרקים
קואליציות, עוסקים באפשרויות הקמת
הממשלה הבאה. אחת האפשרויות
העומד על הפרק היא ממשלת אחדות
שבה יהיו שותפות הליכוד קדימה
והעבודה.

זוֹכְרִים

שנה לרצח
בישיבת מרכז הרב

דורון מהרטה הי"ד

יונה הירשפלד הי"ד

רוני אהרון רוט הי"ד

יוחאי ליפשיץ הי"ד

אברהם דוד מוזס הי"ד

יונתן יצחק אלדר הי"ד

שוב פניאל אביחיל הי"ד

נריה בן הי"ד

זוֹמְמִשִּׁיכִים

בתום שנת האבל על שמונת
הקדושים תלמידי ישיבת מרכז
הרב ותלמידי הישל"צ הי"ד

עצרת
הכנסת שמונה
ספרי תורה
וסיום הש"ס
העולמי לע"נ

כולנו ביחד
בלב אחד

בהשתתפות מרנן ורבנן שליט"א
ובני המשפחות הי"ו
העצרת תתקיים
ביום שלישי ר"ח אדר תשס"ט
24.2.09
במתחם ישיבת מרכז הרב

15:30 כתיבת האותיות
17:30 תהלוכה
19:00 סיום ש"ס עולמי

B'LEV
ECHAD

ישל"צ

ישיבת
מרכז
הרב
זוֹכְרִים
זוֹמְמִשִּׁיכִים
קרן זכרון שני ישיבת מרכז הרב

העצרת בשיתוף ארגון בלב אחד מארה"ב
פרטים באתר: www.mercazharav.com

תכנון והפקה: אימג' Image
Marketing Solutions

חיבת הארץ של גדולי ישראל

הרב עובדיה הדאיה

"ארץ ישראל בכלל היא מקודשת מכל הארצות"

ערוכה שנינו בפרק א' דכלים משנה ו' 'עשר קדושות הם ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות...'. והנה שם במשנה מפורש בכל אחד מהם מה היא קדושתו יותר מהשני אין אנו עתה צריכים להתעניין בכל הפרטים, שבלאו הכי אין לנו רשות עתה להיכנס בכל הר הבית וכל שכן לפנינו ממנו, רק עלינו להבין כי כל א"י בכלל היא מקודשת מכל הארצות וכל שכן ירושלים ע"ה"ק וכל הקרב לחומת הר הבית, שעלינו להיזהר יותר בקדושתו, היינו לסדר שם בתי כנסיות ובתי מדרשות כל מה שאפשר כל המרבה הרי זה משובח, כי הקדושה היא בבחינת אבן השואבת, להבריא משם כל מיני סטרא אחרא ולהוציא בלעה מפיהם, שעל ידי זה מתקרבת הגאולה ופודין השכינה העשויה בידם, ופשוט שחם וחלילה להעמיד שם עסקי חול כמו תיאטראות וקולנוע וכדומה, ולהיזהר לעשות שיכונים לדתיים ולמרבצי תורה ויראה, שלא לערבב, חול בקודש, ומי ייתן והיה אם היו קובעים ברחבת הכותל בית מקדש מעט שהו יהגו תלמידי חכמים בתורה יומם ולילה משמרות, שבזה יהיה העילוי לשכינה שלא זזה מכותל מערבי ויתקיים בנו מה שאמר הכתוב 'עני וליבי שם כל הימים, ונוכה לגאולת עולמים'.

וכך כתב על השאלה אם מותר להחזיר המקומות ששוחררו כולם או מקצתם:

"הנה מקרא מלא דיבר הכתוב 'לא תחנם', ודרשו רבותינו זיכרונם לברכה: לא תיתן להם חנייה בקרקע שאסור למכור בית לנכרי בא"י, משום לא תחנם, אפילו בזמן הזה שהיינו שרויים תחת שלטונם וכל שכן עתה שא"י כולה נכבשה על ידי ישראל, ומגיעה להם מכח הכיבוש, ורק האומות רוצים להשמיטה מתחת ידינו שלא כחוק, ודאי המוכר להם, הרי הוא עובר בלא תחנם. וכל שכן אם נחזיר להם ערים שלימות שיהיו שולטים בהם, ודאי אין לך לא תחנם יותר מזה דאף בחורבנה שהם שולטים בה קיימא לן שאין קנין נוכרי בארץ ישראל דהברית אשר כרת עם אברהם אבינו ע"ה נאמר במפורש 'והקימותי את בריתי אתך ביני ובין זרעך אחריו לברית עולם וגו'', אומרו לברית עולם היינו לדורי דורות עד עולמי עד, שאף שהעוונות גרמו, שגלו ממנה, אך הקנים שהקנה לאברהם אבינו ע"ה ובניו אחריו, לא פקע משום זה, אלא היא הרי היא ברשות ישראל וקנינו ויש איסור לא תחנם אפי' בזמן שהיא בחורבנה תחת שלטון זרים, מכל שכן עתה שזיכנו ד' להחזיר אותה לבעליה ודאי שאין לנו להוציאה מתחת ידינו אחרי הנסים והנפלאות שעשה לנו במלחמת ששת הימים כי היה זה נס פלאי ואלוקי... ואין לנו להיות כפויי טובה אשר עשה לנו, ונבגוד בטובה ובמתנה אשר חננו לנו, עלינו לשים ביטחוננו בה' שכשם שעשה לנו

הרב עובדיה הדאיה נולד בא' בטבת תר"ץ (1890) לאביו הרב שלום הדאיה בחאלב שבסוריה ועלה לארץ ישראל כשהוא בן חמש עם משפחתו. הרב הדאיה התחנך בתלמוד תורה "דורש ציון" ולאחר מכן בישיבות "חסד אברהם" ו"תפארת ירושלים". שימש כר"מ בישיבת פורת יוסף וכשליח ציבור בישיבת "עז והדר" שבה למדו קבלה והתפללו על פי כוונות האר"י. כיהן גם כחבר בבית הדין הספרדי בירושלים. בשנת תרצ"ט (1939) נתמנה לרבה הספרדי של פתח תקווה ובשנת תשי"א (1951) נתמנה הרב עובדיה הדאיה לחבר בית הדין הרבני הגדול לערעורים בירושלים וחבר מועצת הרבנות הראשית.

חיבורו העיקרי והמקיף הוא שו"ת "ישכיל עבדי" שכולל תשעה כרכים ומתייחס לשאלות רבות שהופנו אליו מכל העולם ומסודרים לרוב על פי הסימנים בשולחן ערוך. השו"ת זכה להסכמות רבות המלמדות על קבלתו בחוגי התורה השונים. בין נותני ההסכמות הרב יעקב מאיר, הרב אליהו קלאצקין, הרב יוסף חיים זוננפלד, הרב קוק והרב איסר זלמן מלצר.

נביא את דבריו מספר תשובות בשו"ת 'ישכיל עבדי' בו מתוארת חיבתו לארץ ישראל ויחסו ההלכתי אליה. בחלק ו סימן כ"א כותב הרב הדאיה על העדיפות של אתרוגים בארץ ישראל:

"...באתרוגים לא מצינו שנשתבחה בהם ארץ ישראל, ומהיכא תיתי להעדיפם, הרי בשאר פירות שלא נשתבחה בהם ארץ ישראל, לא מצינו שחייב להקדימם בברכה על פירות חו"ל? אמנם לפי ענ"ד ברור שפירות ארץ ישראל הם יש להם עדיפות מצד קדושתן, שהם גדלו בקדושה ובטהרה, שהרי אויר ארץ העמים ועפרו טמא כידוע, ואם כשגדל הפרי בעפר ואויר ארץ העמים הרי גדל בטומאה, לא כן אויר ארץ ישראל ועפרה הוא טהור וקדוש, והרי מצינו בגמ' בכתובות ק"ב ע"א ר' מנשק כיפי דעכו, ר"ח בר גמלא מגנדר בעפרה שנאמר כירצו עבדיך את עפרה ואת אבניה יחוננו...ומכיוון שכל כך גדלה מעלתה וקדושתה...ואפר עפר הדומם חביב כל כך, מכל שכן המעולה מהדומם, שודאי עלינו לחבבו משאר צומח שבחו"ל הגדל בטומאת ארץ העמים ודבר זה פשוט וברור לכל באין תפונה...ולעניין הוצאתם לחו"ל, אף שעלידי הוצאתם לחו"ל יטמאו בטומאת ארץ העמים, אבל הרי סוף סוף הם חשובים במעלתם מאתרוגי חו"ל, ששם היתה הורתם ולידתם בטומאה, ואתרוגי ארץ ישראל הורתם ולידתם בקדושה, ואף שנטמאו בטומאת ארץ העמים, סוף סוף לא פקעה קדושתם הראשונית שהורו וילדו בקדושה...".

וכך כתב בעניין האם יש הבדל קדושה בין המקומות בארץ ישראל: "הנה משנה

ולסטרא אחרא... אז תוסיף להתפשט שעל אחרי שעל, ותכבוש כל הקדושה ח'ו... ולי עניות דעתי זה שקמו עלינו על מלכי ערב והנלווים אליהם מה שלא היה כן אף פעם שאמרו עליהם שהם מלכי חסד הוא בבחינת תוסף רוחם יגוועון בראותם שכבר הגיע קיצם... ואפשר דזה התחלת הגאולה הכנה למה שיהיה בעתיד במהרה בימינו... (ש"ת) שכייל עבדי ח'ח או"ח ס' מג'.

במשך 30 שנה עמד הרב עובדיה הדאיה בראש ישיבת המקובלים "בית אל" ובסוף ימיו תכנן להעביר את הישיבה חזרה לעיר העתיקה. בין תלמידיו ניתן למנות, בין השאר, את הרב מאיר יהודה גץ זצ"ל, ויבדלחט"א הרב מרדכי אליהו.

בשנת תשכ"ח (1968) זכה להיות חתן "פרס ישראל" בתחום הספרות התורנית. שנה לאחר מכן, בכ' בשבט תשכ"ט (1969) השיב הרב עובדיה הדאיה את נשמתו הטהורה לבורא. ●

בְּקֶרְבִּי אֶקְדֵּשׁ

המשך מעמ' השער

מצוה זו המגלה את ערך החיים ואת תוכן קיומם, הלא הוא המשך וענין אחד של קידוש השם אשר בכל מהלך החיים של האדם מישראל - גם עד לגבול החיים והמוות - של "שויתי ה' לנגדי תמיד" ו"בכל דרכיך דעהו". (לנתיבות ישראל ב' מאמר כ"ג).

השבוע אנו נפגשים ביום השנה הראשון להירצחם של תלמידיו הי"ד בידי מרצח נתעב. הזעזוע במפגש עם עלייתם לגנוי מרומים של שמונת בחורי חמד הי"ד, תלמידי ישיבותינו הק' ישיבת מרכז הרב והישיבה לצעירים, הם ותלמודם בידם - מתוך המשך מלחמת קיומנו וקוממיות ישיבתנו בארצנו, בפגיעה בתוך הקודש פנימה - מלמדנו כי על גילוי הקודש אנו נלחמים, על הופעת התוכן העליון הפנימי המחיה את כל המפעל הגדול אשר עינינו רואות, בשוב ה' את שיבת ציון. "עַל עֲמֻךְ יַעֲרִימוּ סוּד וַיִּתְּעֲצוּ עַל צְפוֹנִיָּה" (תהלים פ"ג, ד). ומלמדנו גם את קדושת החיים, את השאיפה לחיי קודש, לחיי נשמה פנימית הממלאת ומאחדת את כל הופעות החיים של היחיד והצבור בישראל.

ככל שיתרבו נושאי הקודש באומה מתוך התגדלות באמונת ישראל ובתורתו, מתוך מסירות נפש, דחינו, מתוך שייכות פנימית מהותית אל הדברים העליונים והקדושים, כך נוכל למלא את חיינו הלאומיים ולחשוף את הרוח האלוקית הנופחת ומחיה אותם. מידת מסירות נפש זו תזכנו בעז"ה, לראות בקיומו המלא של הפסוק "כִּחַ מַעֲשֵׂיו הַגִּיד לְעַמּוֹ לֵאמֹר לָהֶם נִחַלַת גּוֹיִם" (שם, קי"א, ו) שהרי "מדה ישראלית ראשונית זו (של מסירות הנפש) הלא היא - היא מגלה את כוחה של גבורת הקודש העליונה, המתרוממת מעל כל המכשולים והמעצורים, "דמסרי נפשיהו על קדושת השם ומתרחיש להו ניסא". (לנתיבות ישראל שם) בעז"ה בקרוב בימינו, אמן. ●

ניסים ונפלאות במלחמת ששת הימים כן יש לקוות שיקיימה בידינו עד עולם ולא יחזור מהמתנה אשר חנן אותנו... אם העוון גרם שגלינו מארצנו כבר אלפי השנים שעברו יש בהם די סיפוק לכפר עוונותינו ועלינו לקיים שמחנו כימות עינתנו. כאשר זכנו ה' לכבוש ארצנו ונחלתנו שהייתה עשוקה בידי זרים הנה עתה אחרי הכיבוש נפדתה מיד העשוקה הסטרא אחרא, ונכנסה לגבול הקדושה... ואם ח'ו נחזיר אפילו שעל כל שהוא הרי בזה אנו נותנים הרבה שליטה לקליפות

היא המגדירה את קדושת וגדולת התורה והמשכן, שכן למדנו שידיעת דבר ניכרת מתוך הופכו, "יֵשׁ יִתְרוֹן לַחֲכָמָה מִן הַסִּכָּלוֹת פִּיתְרוֹן הָאוֹר מִן הַחֹשֶׁךְ" (קהל ב', יג). הדבר מתבטא במסירות הנפש הראשונה על מצות ה' בעקידת יצחק.

מסירות הנפש שבאה לידי ביטוי בעקידתו של יצחק אבינו והעלתו על גבי המזבח, השרישה בישראל לדורות את כח מסירות הנפש עבור קדושת השם. נקודת מסירות הנפש, למות על קידוש השם, מתמצתת היא את ערך החיים כולם, שכשמתקבצים כל ימי האדם אל רגע המוות והוא מבטא קידוש השם, הרי החיים כולם מתגדלים ומתקדשים. "אמר להם (רבי עקיבא): כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך - אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי: מתי יבא לידי ואקיימנו" (ברכות סא, ע"ב).

יצחק אבינו שעלה על המזבח מתוך כוונה לקדש את השם במוות, אך ירד ממנו כדי להמשיך את החיים, מלמדנו ומשריש בנו, איפוא, לא רק את היכולת למות על קידוש השם, אלא גם את היכולת לחיות על קדוש השם. הוא מלמדנו את קדושת החיים ואת הבנת ערכם, לרוממם ולהביאם לתעודתם. אם כן, עקידת יצחק היא השורש למסירות הנפש מחד ולקדושת החיים מאידך. (עין "עין איה ברכות ב' רס"ד).

וכך כתב רבינו הרב צבי יהודה זצ"ל במאמר הספד על הרב מימון - פישמן זצ"ל: "סגולתם של ישראל שהם מצווים על קדוש השם, "וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (ויקרא כב, לב), וקיומם מצווה זו של קדוש השם, אם בהזדמנות מצבים כאלה של שלשת הדברים החמורים מכל התורה: עבודה זרה, גילוי עריות שפיכות דמים, שהם ביהרג ואל יעבור, או במלחמת מצווה שהיא לכתחילה גם על מנת ליהרג - כל עיקר קיומה של

קדושת החורץ

הגבול הצפוני של תחום עולי מצרים

ועד הנהר ועד אמנה שתי חלות אחת לאור (לשריפה) ואחת לכהן". או אמנום (פיהמ"ש לרמב"ם שביעית פ"ו מ"א - עפ"י תרגום הרב יוסף קאפח זצ"ל). כמו כן הוא מוסיף בצירוף המלים **טורי** (הרי) **אמנון** כלשון הברייתא בגמ' (גיטין ח"א): "איזהו ארץ ואיזהו חוצה לארץ? כל ששופע ויורד **מטורי אמנון** ולפנים - ארץ ישראל, מטורי אמנון ולחוץ - חוצה לארץ", או באופן קצת שונה בלשון התוספתא (תרומות ב, יב) בנוגע לגבולות הארץ לתרומות ומעשרות: "אי זה הוא ארץ ואי זה הוא חוצה לארץ? כל ששופע **מטורי סמנים** ואילך ארץ-ישראל, מטורי סמנים ולפנים חוצה לארץ", או **טורי אמנים**; **טורוס אמנוס** (עפ"י שינוי נוסחאות בתוספתא תרומות שם, ותוספתא חלה ב, יא - מהדורת הרב שאול ליברמן זצ"ל, אנציקלופדיה תלמודית כרך ב' ערך ארץ-ישראל). כך גם פסק הרמב"ם (הל' ביכורים פ"ה ה"ח, הל' שמיטה ויובל פ"ד הכ"ו, הל' תרומות פ"א ה"ח, וכן משמע מדבריו בהל' מעשר פ"ג ה"ג) שאמנה היא הגבול הצפוני של עולי מצרים, וכך למדו הרבה מהמפרשים בשיטת הרמב"ם בהל' תרומות (פ"א ה"ז); וכפי שהביא את דבריהם בהרחבה בשו"ת באהלה של תורה (זרעים ח"ב ס' מב אות א 3); תחומין (כרך ב עמ' 398); וראה מו"מ בנידון בין מו"ר הגר"ש ישראלי זצ"ל, ובין יבדלח"ט מו"ר הרה"ג יעקב אריאל שליט"א (אמונת עתך 17 סיון - תמוז תשנ"ז).

אלא שעדיין יש לעמוד על הזיהוי המדויק של מקום זה, ולגביו נחלקו גדולי ישראל שעסקו במחקר גבולות הארץ הקדושה; ועל כך בעזה"ת בפעם הבאה. ●

הקדמה: סוגיית גבולות ארץ-ישראל לעניין המצוות התלויות בארץ בכלל ולתרומות ומעשרות בפרט, הינו נושא מורכב, שחשיבותו מרובה; הן בשל עצם העיסוק בקדושת הארץ, והן משום שכך ניתן לדעת היכן באופן ודאי "תחום עולי מצרים", היכן "תחום עולי בבל"; ומהם המקומות השנויים במחלוקת; עם ההשלכות הנובעות מכך שעליהן עמדנו בפעמים הקודמות.

הדעה המקובלת בראשונים שגבולות ארץ ישראל שנכבשה על ידי עולי מצרים הם גם הגבולות המפורטים בתורה (במדבר לד א - טו), כפי שכתבו התוס' (גיטין ב ע"א ד"ה ואשקלון), וכפי שכתב הכפתור ופרח (פרק יא): "והכתוב מעיד שכבשו הכל בזמן המלכים".

מיקום הגבול הצפוני: הגבול הצפוני שכבשו עולי מצרים הוא מהר-ההר בצפון-מערב עד חצר עינן בצפון-מזרח (עפ"י במדבר לד, ז"ט). כמובן, ש"אין זה הר ההר של אהרן, וכמו שכתב רש"י ז"ל שאותו של אהרן ע"ה הוא בחוצה לארץ מזרחי דרומי לארץ ישראל וזה ההר הוא מארץ ישראל בקצהו והוא צפוני מערבי" (כפתור ופרח פרק יא ד"ה זה ההר).

הר-ההר מוזכר בדברי חכמינו ז"ל בנוגע לכמה הלכות בסדר זרעים; כשהוא נקרא **אמנה** - בלשון המשנה (שביעית פ"ו מ"א) הדנה בתחומי הארץ לעניין שביעית: "שלוש ארצות לשביעית... וכל שהחזיקו עולי מצרים מכזיב ועד הנהר ועד **אמנה** נאכל אבל לא נעבד", וכן לעניין סוגי החלות שמפרישים בהם (חלה פ"ד מ"ח): "שלוש ארצות לחלה... מכזיב

ברכונים וזמירונים לשמחות ואירועים

www.birkonim.co.il

02-9973875

עכשיו הזמן להציל את פולארד

8494 ימים בכלא!

נתפלל כולנו לשחרור יוהנתן בן מלכה קוראים לשחרור פולארד: www.pollardnow.org

לפרטים והצטרפות לפעילות: טלמסר 054-6437218 | פקס' 02-5636162 www.freepollard.net | freepollard@gmail.com

המוציא לאור:

ישיבה שומרון וחבל שחר

מועצת יש"ע

מועצת היישובים היהודיים ביהודה שומרון וחבל עזה בשיתוף: **ישראל מאוחדת**

בית הדפוס 11, גבעת שאול ירושלים 95477 טלפון 02-6211999 פקס' 02-6516662 perla@myesha.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

עורך: ישי הולנד
כותבים: משה מאיסדורף, מדיכי גנון
צילום תמונות השער: גרשון אלינסון
פרסום מודעות: ישראל בליינר 052-8903906
הפצה: מקור ראשון - דוד 052-8908519
עיצוב והפקה: **שילה • ברכץ** בית אל טל' 02-9973875

ילדים שלנו

שלום ילדים יקרים!

בפינה הזאת אנחנו מנסים יחד איתכם להתחבר
ולאהוב את ארצנו הקטנטונת והיפה.

מדי פעם, אנחנו מציגים בפינה חידה הקשורה לארצנו
וכמובן שהפותרים נכונה יזכו בפרסים נאים.

באהבה רבה, צוות העלון

זהה את המקום

את הפתרון יש לשלוח עד יום ב' הקרוב, באמצעות דוא"ל: ita@myesha.org.il או באמצעות הפקס' 02-6516662. נא לציין שם וכתובת הפותר. בין הפותרים יוגרלו פרסים ממוצרי גוש קטיף. פתרון החידה יתפרסם מיום ג' הקרוב באתר www.myesha.org.il ובגיליון "ישע שלנו" הקרוב. **פתרון החידה מהשבוע שעבר: ציון הקבר של דן בן יעקב באשתאול - צומת שמשון, בית שמש.** שמות הילדים הזוכים מהגיליון הקודם: **מרים נעמת** מתל אביב, **ידידה רון** אגל סל מירושלים, **ועטרה לוי** משילה. בטעות הופיעו שוב שמות הזוכים של גיליון 133 בגיליון 134. להלן שמות הזוכים בשבוע שעבר: **פנינה בן חמו** מקרית ארבע, **יעקב שיטריט** מנהריה, **מלכה ניסים** מעכו.

Joseph **K** kauffman

better than nature

ניתן להשיג ברשת: **המשביר לצרכן**

קולקציית מעילי הפליז החדשה

לפרטים: 050-7344422, 09-7941048

www.josephkauffman.com

* בתוקף עד ה-1.1.09 או עד גמר המלאי. * כסוף לפריטים המשתתפים במבצע ולמגוון הקיים בסניף. * אין כפל מבצעים והנחות. ט.ל.ח.